

Закон о Централној евиденцији стварних власника

(„Сл. Гласник РС“, бр. 41/2018, 91/2019 и 17/2023)

НАПОМЕНА: Поред одредаба овог закона од 14. марта 2025. године, на снази су и одредбе члана 12. став 4. и члана 19. став 3. Закона о централној евиденцији стварних власника („Сл. Гласник РС“, бр. 19/2025); На снази је и одредба члана 23. којом је прописано да до дана почетка примене закона, односно до 15. септембра 2026. године, обвезник је дужан да при утврђивању стварног власника странке у складу са законом којим се уређује спречавање прања новца и финансирање тероризма, прибави податке о стварном власнику те странке из Централне евиденције стварних власника која се води у складу са Законом о Централној евиденцији стварних власника ("Сл. гласник РС", бр. 41/2018, 91/2019, 105/2021 и 17/2023) и упореди те податке са подацима које је прибавио применом радњи и мера прописаних законом којим се уређује спречавање прања новца и финансирање тероризма, а ако утврди да се подаци о стварном власнику странке разликују од података који су евидентирани у постојећој Централној евиденцији стварних власника или да ти подаци нису евидентирани у тој евиденцији, дужан је да без одлагања обавести орган надлежан за вршење надзора над тим обвезником у складу са законом којим се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма.

Предмет закона

Члан 1

Овим законом уређује се успостављање, садржина, основи евидентирања и начин вођења Централне евиденције стварних власника правних лица и других субјеката регистрованих у Републици Србији у складу са законом (у даљем тексту: Централна евиденција), као и друга питања од значаја за евидентирање стварних власника.

Примена закона

Члан 2

Овај закон примењује се на следећа правна лица и друге субјекте регистроване у Републици Србији у складу са законом (у даљем тексту: Регистровани субјекти):

- 1) привредна друштва, осим јавних акционарских друштава;
- 2) задруге;
- 3) огранке страних привредних друштава;
- 4) пословна удружења и удружења, осим политичких странака, синдиката, спортских организација и удружења, цркава и верских заједница;

5) фондације и задужбине;

6) установе;

7) представништва страних привредних друштава, удружења, фондација и задужбина.

Овај закон не примењује се на привредна друштва и установе у којима је Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе једини члан, односно оснивач.

Значење појмова

Члан 3

Поједини појмови употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) Централна евиденција је јавна, јединствена, централна, електронска база података о физичким лицима која су стварни власници Регистрованог субјекта;

2) евидентирање је упис, промена или брисање података који су овим законом и другим прописима одређени као предмет евидентирања у Централној евиденцији;

2а) овлашћено лице је:

(1) оснивач у поступку оснивања Регистрованог субјекта електронским путем;

(2) лице које је овлашћено за заступање у Регистрованом субјекту у свим другим случајевима;

2б) одговорно лице у Регистрованом субјекту у смислу овог закона је овлашћено лице из тачке 2а) овог става;

3) стварни власник Регистрованог субјекта јесте:

(1) физичко лице, које је посредно или непосредно ималац 25% или више удела, акција, права гласа или других права, на основу којих учествује у управљању Регистрованим субјектом, односно учествује у капиталу Регистрованог субјекта са 25% или више удела;

(2) физичко лице које посредно или непосредно има преовлађујући утицај на вођење послова и доношење одлука;

(3) физичко лице, које Регистрованом субјекту посредно обезбеди или обезбеђује средства и по том основу битно утиче на доношење одлука органа управљања Регистрованог субјекта приликом одлучивања о финансирању и пословању;

(4) физичко лице које је оснивач, повереник, заштитник, корисник ако је одређен, као и лице које има доминантан положај у управљању трастом, односно у другом лицу страног права;

(5) физичко лице које је регистровано за заступање задруга, удружења, фондација, задужбина и установа, ако овлашћено лице за заступање није пријавило друго физичко лице као стварног власника.

Изузетно, ако није могуће одредити физичко лице из става 1. тачка 3) подтач. (1)-(4) овог члана на начин како је то прописано, стварни власник Регистрованог субјекта је физичко лице које је регистровано за заступање, односно које је регистровано као члан органа тог субјекта.

Други појмови који се употребљавају у овом закону, а који нису дефинисани у ставу 1. овог члана, имају значење дефинисано посебним законима.

Централна евиденција

Члан 4

Централну евиденцију води Агенција за привредне регистре (у даљем тексту: Агенција) у електронској форми, преко регистратора.

Садржина Централне евиденције

Члан 5

Централна евиденција, у зависности од правне форме, односно облика организовања, садржи следеће податке о Регистрованом субјекту:

- 1) пословно име, односно назив;
- 2) адреса седишта;
- 3) датум уписа, промене или брисања податка;
- 4) матични број додељен од Републичког завода за статистику;
- 5) порески идентификациони број (ПИБ);
- 6) статус регистрованог субјекта (нпр. активан, у стечају, у ликвидацији, у принудној ликвидацији, брисан);
- 7) правна форма, односно облик организовања;
- 8) шифра претежне делатности, односно област остваривања циљева;

- 9) податак о заступнику;
- 10) физичко лице које је регистровано као члан органа;
- 11) основни (регистровани) капитал;
- 12) податке о члановима, односно оснивачима и проценту њиховог удела, односно броју и проценту њихових акција;
- 13) скраћено пословно име;
- 14) пословно име на страном језику;
- 15) скраћено пословно име на страном језику;
- 16) адресу за пријем поште;
- 17) адресу за пријем електронске поште;
- 18) бројеве рачуна у банкама;
- 19) контакт податке, ако су регистровани.

Централна евиденција садржи следеће податке о стварном власнику Регистрованог субјекта:

- 1) за домаће физичко лице - лично име, јединствени матични број грађана и држава пребивалишта;
- 2) за странца - лично име, број пасоша и држава издавања и/или лични број за странца и/или број личне карте странца и земља издавања у складу са прописима којима се уређују услови за улазак, кретање и боравак странаца на територији Републике Србије, дан, месец, година и место рођења, држава пребивалишта и држављанство;
- 3) за избегла или прогнана лица - лично име, број легитимације, дан, месец, година и место рођења и држава боравишта;
- 4) основ за стицање својства стварног власника Регистрованог субјекта из члана 3. став 1. тачка 3) подтач. (1)-(5) и става 2. овог закона.

Поред података из ст. 1. и 2. овог члана Централна евиденција садржи и датуме о евидентирању података.

Министар надлежан за послове привреде ближе прописује садржину Централне евиденције ради спровођења евидентирања стварних власника Регистрованог субјекта.

Основи евидентирања

Члан 6

Основи евидентирања у Централну евиденцију су:

- 1) оснивање Регистрованог субјекта;
- 2) промена власничке структуре и чланова органа Регистрованог субјекта, као и друге промене на основу којих се може ценити испуњеност услова за стицање својства стварног власника Регистрованог субјекта из члана 3. овог закона.

Начин вођења Централне евиденције

Члан 7

Евидентирање података у Централну евиденцију врши:

- 1) регистратор, на основу преузетих података од надлежних државних органа о Регистрованом субјекту из члана 5. став 1. овог закона;
- 2) овлашћено лице, и то података из члана 5. став 2. овог закона.

Регистратор је дужан да преузме податке најкасније у року од два радна дана од дана наступања промене података, односно од пријема обавештења о насталој промени добијеног од стране надлежног државног органа.

Овлашћено лице из члана 3. став 1. тачка 2а) подтачка (1) овог закона евидентирање у Централну евиденцију врши посредно путем корисничке апликације за пријем електронске пријаве за оснивање Регистрованих субјеката.

Овлашћено лице из члана 3. став 1. тачка 2а) подтачка (2) овог закона је дужно да евидентира податке у Централној евиденцији, најкасније у року од 15 дана од дана наступања основа евидентирања из члана 6. овог закона.

Агенција је дужна да овлашћеном лицу омогући несметан приступ Централној евиденцији ради евидентирања података преко интернет стране (портала) Агенције.

Овлашћено лице врши евидентирање и исправку евидентираних података уз употребу квалификованог сертификата за електронски потпис.

Приступ интернет страни (порталу) и начин њеног коришћења одређује Агенција.

Изводи и потврде из Централне евиденције

Члан 8

На захтев заинтересованог лица Агенција, најкасније у року од два радна дана од дана пријема захтева, издаје:

- 1) извод из Централне евиденције о подацима о стварним власницима Регистрованог субјекта;
- 2) потврду из Централне евиденције о историјским подацима о стварним власницима Регистрованог субјекта;
- 3) потврду из Централне евиденције да је неко физичко лице уписано или је било уписано као стварни власник Регистрованог субјекта.

Захтев из става 1. овог члана, подноси се електронски, преко интернет стране (портала) Агенције или у писаној форми на прописаном обрасцу, а ако образац није прописан, подноси се као поднесак.

Уз захтев се прилаже и доказ о уплати накнаде за издавање извода, односно потврде.

Висину и начин плаћања накнаде из става 3. овог члана утврђује Агенција, у складу са законом којим се уређује правни положај Агенције.

Објављивање и дејство евиденције

Члан 9

Истовремено са евидентирањем врши се и објављивање података на интернет страни (порталу) Агенције.

Подаци о стварном власнику Регистрованог субјекта производе правно дејство према трећим лицима наредног дана од дана објављивања тих података на интернет страни (порталу) Агенције.

Чување података

Члан 10

Агенција је дужна да податке из Централне евиденције чува трајно.

Регистровани субјект је дужан да има и чува одговарајуће, тачне и ажурне податке и документа на основу којих се одређује стварни власник Регистрованог субјекта десет година од дана евидентирања података о стварном власнику.

Регистровани субјект је дужан да на захтев надлежног државног органа и Народне банке Србије учини доступним и достави податке и документа из става 2. овог члана.

Министар надлежан за послове привреде ближе прописује начин и услове електронске размене података између Агенције, државних органа и Народне банке Србије, ради спровођења евидентирања стварних власника Регистрованог субјекта.

Правно средство за стварне власнике

Члан 11

Физичко лице које је евидентирано као стварни власник Регистрованог субјекта може поднети тужбу против Регистрованог субјекта надлежном суду према седишту Регистрованог субјекта ради утврђивања да то лице није стварни власник.

Суд, по правноснажности пресуде којом је утврђено да тужилац није стварни власник Регистрованог субјекта, доставља пресуду Агенцији ради брисања тог лица из Централне евиденције.

Поступак по тужби из става 1. овог члана је хитан.

Надзор над евидентирањем, тачношћу и ажурирањем евидентираних података и чувањем података и докумената

Члан 12

Агенција проверава да ли је Регистровани субјект извршио евидентирање података о стварном власнику у Централну евиденцију у року из члана 7. став 4. овог закона од дана наступања основа евидентирања из члана 6. тачка 1) овог закона.

Агенција је овлашћена за подношење захтева за покретање прекршајног поступка против Регистрованог субјекта ако утврди да Регистровани субјект није извршио евидентирање података о стварном власнику у Централну евиденцију у року из става 1. овог члана.

Надлежни државни органи из члана 10. став 3. овог закона у вршењу послова надзора и контроле из делокруга послова које обављају над радом и пословањем Регистрованог субјекта, проверавају да ли је Регистровани субјект извршио евидентирање података о стварном власнику у Централну евиденцију у року из члана 7. став 4. овог закона од дана наступања основа евидентирања из члана 6. тачка 2) овог закона, да ли је евидентирао тачне податке, као и да ли Регистровани субјект има и чува одговарајуће тачне и ажурне податке и документа на основу којих је евидентирао стварног власника.

Органи из става 3. овог члана овлашћени су за подношење захтева за покретање прекршајног поступка против Регистрованог субјекта ако у вршењу надзора утврде да:

1) Регистровани субјект није извршио евидентирање података о стварном власнику у Централну евиденцију у року из члана 7. став 4. овог закона од дана наступања основа евидентирања из члана 6. тачка 2) овог закона;

2) Регистровани субјект није евидентирао тачне податке;

3) Регистровани субјект нема, односно не чува одговарајуће, тачне и ажурне податке и документа на основу којих је евидентирао стварног власника Регистрованог субјекта.

Народна банка Србије у вршењу послова надзора и контроле из делокруга послова које обавља над радом и пословањем Регистрованог субјекта, проверава да ли је Регистровани субјект извршио евидентирање података о стварном власнику у Централну евиденцију у року из члана 7. став 4. овог закона од дана наступања основа евидентирања из члана 6. тачка 2) овог закона, да ли је евидентирао тачне податке, као и да ли Регистровани субјект има и чува одговарајуће тачне и ажурне податке и документа на основу којих је евидентирао стварног власника.

Када је Регистровани субјект финансијска институција, као и правно лице које обавља мењачке послове, над којима Народна банка Србије врши надзор у оквиру обављања својих законом утврђених функција, надзор из става 5. овог члана, као и предузимање мера, укључујући и изрицање новчаних казни према тим Регистрованим субјектима, врши Народна банка Србије у складу са законом којим се уређује пословање тих Регистрованих субјектата, односно прописима којима се уређује обављање мењачких послова и контрола обављања мењачких послова.

Народна банка Србије овлашћена је за подношење захтева за покретање прекршајног поступка против Регистрованог субјекта који обавља мењачке послове у случајевима из става 4. овог члана.

Надзор над применом закона

Члан 12а

Надзор над применом овог закона и надзор над радом Агенције у вези са Централном евиденцијом врши министарство надлежно за послове привреде.

Кривично дело

Члан 13

Ко у намери да прикрије стварног власника Регистрованог субјекта, у Централну евиденцију не упише податке о стварном власнику Регистрованог субјекта, упише неистинит податак о стварном власнику Регистрованог субјекта као истинит, промени или избрише истинит податак о стварном власнику Регистрованог субјекта, казниће се казном затвора од три месеца до пет година.

Прекршаји

Члан 14

Новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај Регистровани субјект - правно лице:

- 1) ако не изврши евидентирање података о стварном власнику Регистрованог субјекта у Централној евиденцији у року прописаном у члану 7. став 4. овог закона од дана наступања основа евидентирања из члана 6. тачка 1) овог закона;
- 2) ако не изврши евидентирање података о стварном власнику Регистрованог субјекта у Централној евиденцији у року прописаном у члану 7. став 4. овог закона од дана наступања основа евидентирања из члана 6. тачка 2) овог закона;
- 3) ако у Централну евиденцију није евидентирао тачне податке из члана 5. став 2. овог закона;
- 4) који нема, односно не чува одговарајуће, тачне и ажурне податке и документа на основу којих је евидентирао стварног власника Регистрованог субјекта (члан 10. став 2);
- 5) ако не изврши евидентирање података о стварном власнику Регистрованог субјекта у Централној евиденцији до 31. јануара 2020. године.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара, за прекршај из става 1. овог члана, казниће се одговорно лице из члана 3. став 1. тачка 2а) подтачка (2) овог закона у Регистрованом субјекту - правном лицу.

Прекршај у случају оснивања Регистрованог субјекта електронским путем

Члан 14а

Новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај Регистровани субјект - правно лице, ако у поступку оснивања Регистрованог субјекта електронским путем у Централну евиденцију није евидентирао тачне податке из члана 5. став 2. овог закона.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара, за прекршај из става 1. овог члана, казниће се одговорно лице из члана 3. став 1. тачка 2а) подтачка (1) овог закона у Регистрованом субјекту - правном лицу.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 15

Постојећи Регистровани субјекти дужни су да најкасније у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона одреде стварног власника Регистрованог субјекта из члана 3. овог закона, као и да обезбеде податке и документа из члана 10. став 2. овог закона.

Регистровани субјект дужан је да на захтев надлежног државног органа и Народне банке Србије учини доступним и достави податке и документа из става 1. овог члана.

Члан 16

Подзаконски акти за спровођење овог закона донеће се у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 17

Агенција ће успоставити Централну евиденцију, најкасније до 31. децембра 2018. године.

Овлашћено лице дужно је да најкасније до 31. јануара 2019. године евидентира податке из члана 5. став 2. овог закона за Регистрованог субјекта основаног до 31. децембра 2018. године.

Ступање на снагу

Члан 18

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања закона у "Службеном гласнику Републике Србије".

Самостални чланови Закона о изменама и допуни Закона о Централној евиденцији стварних власника

("Сл. гласник РС", бр. 91/2019)

Члан 4

Постојећи Регистровани субјекти који до дана ступања на снагу овог закона нису евидентирали податке о стварном власнику, дужни су да у Централну евиденцију евидентирају податке о стварном власнику најкасније до 31. јануара 2020. године.

Агенција проверава да ли су Регистровани субјекти извршили евидентирање података о стварном власнику у Централној евиденцији у року из става 1. овог члана.

Агенција је овлашћена за подношење захтева за покретање прекршајног поступка против Регистрованог субјекта који није извршио евидентирање података о стварном власнику у Централну евиденцију у року из става 1. овог члана.

Члан 5

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

***Самостални члан Закона о изменама и допунама
Закона о Централној евиденцији стварних власника***

("Сл. гласник РС", бр. 105/2021)

Члан 5

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењује се по истеку 18 месеци од дана ступања на снагу.

***Самостални чланови Закона о изменама
Закона о Централној евиденцији стварних власника***

("Сл. гласник РС", бр. 17/2023)

Члан 3

Одредбе члана 3. став 1. тачка 2а) подтачка (1), члана 7. став 3. и члана 14а Закона о Централној евиденцији стварних власника ("Службени гласник РС", бр. 41/18, 91/19 и 105/21) примењују се од 1. октобра 2023. године.

Члан 4

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".